

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Et Særsyn i det nittende Aarhundrede Mere om det skoleholderløse Sogn paa Falster Bekjendtgjørelse

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Et Særsyn i det nittende Aarhundrede Mere om det skoleholderløse Sogn paa Falster Bekjendtgjørelse", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1804_28-intro-shoot-idm115.pdf (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvigs svarbrev

I den omarbejdede dagbog – altså i maj 1804 – udtrykte Grundtvig sin forundring over biskoppens brev: “Grundtvig fandt Indholden af dette Brev underlig som manglende lokal Kundskab, der burde være den Præmisse hvorefter Konklusjonen om dette Skridt var rigtigt eller ei skulde udledes – men jeg undrer mig ei saa meget over Brevets Indhold som Brevet selv, da jeg ei seer Grunden, hvi man skulde henvende sig til Anmelderen naar man ingen Beskyldning vilde fremføre for Usandhed” (*Dag- og Udtogsbøger* 1, s. 69). I dagbogen bringer Grundtvig også en afskrift af sit svarbrev, dateret 23.2.1804, til biskop Birch. Han forklarer her først, hvorfor han ikke havde henvendt sig direkte til biskoppen:

“Da jeg skrev min Anmeldelse til Indrykkelse i Politivennen, var Deres Udnævnelse til Biskop i Laaland ikke offentlig bekendtgjort eller, var den det end, havde den dog ikke naaet min Afkrog. Kun Rygtet nævnede – blant Andres – ogsaa Deres Navn, og under saadanne Omstændigheder, haaber Jeg det indlysende for D: H: at jeg ikke – end ei med mindste Skin af Rimelighed – kunde henvende mig til Dem som saadan – Dog nægter jeg ikke, at om jeg end havde havt den fuldkomneste Vished om at D: H: var bestemt Bispestolen vilde jeg neppe vovet at uleilige Dem med et privat Brev –”

Grundtvig røber også, hvad der var hans tanke bag henvendelsen til offentligheden:

“At jeg til min Anmeldelse valgte det Mellemlum da Falster manglede en høieste geistlig Øvrighed, forekom mig hensigtspassende, da den vordende Biskop – Hvo han end var – derved kunde – hvis han vilde – anlediges til, at vende sit Blik paa en Gjenstand, der syntes at fordre ilende Virksomhed –”

Grundtvig anførte endvidere, at biskoppens velkendte interesse for “sand Oplysnings Fremme” var en garanti for, at problemet ville blive løst. En udførlig redegørelse for, hvad der tidligere var sket i sagen, måtte det imidlertid påhvile de lokale myndigheder at afgive og ikke ham, Grundtvig, som ikke havde detaljeret kendskab til sagens gang, “da det var mig nok at vide Bestræbelserne for at faae Eskilstrup Skole besat, virkelig havde existeret, og ei hidtil havt nogen synlig Virkning.”

Efter afskriften bemærkede Grundtvig i maj 1804 tørt:

“Saaledes troede G: at have fulgt Biskopen Skrit for Skrit, saavidt hans Agtelse for ham tillod – Endnu har nok Skolen ei faaet nogen Lærer – Naar jeg faaer fat paa hin Politiven skal jeg afskrive Anmeldelsen –” (*Dag- og Udtogsbøger* 1, s. 71).

I juni 1804 henvendte Grundtvig sig så igen til *Politivennens* læsere, denne gang for at fortælle, at Eskilstrup sogn nu omsider havde fået en skolelærer. Der var ifølge artiklen grund til at tro, at den nyudnævnte biskop Birch havde gjort sin indflydelse gældende.